

اخلاق مداری

درسیره امام علی علیه السلام
www.ketab.ir

سید حسن جعفری نسب

سرشناسه: جعفری نسب، سیدحسن، ۱۳۶۸-
عنوان و نام پدیدآور: اخلاق مداری در سیره امام علی علیه السلام / مولف
سیدحسن جعفری نسب؛ ویراستار سیداسلام فاطمی سیرت.

مشخصات نشر: قم: عصر جوان، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۷۲ صفحه رقعی

شابک: 978-622-253-383-0

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق -- اخلاق

موضوع: اخلاق اسلامی

رده بندی کنگره: BP ۳۷/۴

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۱

شماره کتابشناسی ملی: ۹۲۲۶۳۹۰

اخلاق مداری در سیره امام علیه السلام

مؤلف: سید حسن جعفری نسب

ویراستار: سید اسلام فاطمی سیرت

انتشارات عصر جوان

طراح جلد و صفحه آرا: محمود دهقانی

چاپخانه: زمزم

سال و نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۲

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

قطع و صفحه: رقعی، ۷۲ صفحه

قیمت: ۶۰۰۰۰ تومان

مرکز پخش:

قم، خیابان ارم، پاساژ قدس، طبقه آخر، پلاک ۱۶۷

تلفن: ۰۳۷۳۳۰۰۳۷ - ۰۲۵ همراه: ۰۹۱۲۵۵۲۸۴۸۰

فهرست مطالب

۷	مقدمه .....
۷	پرهیز از نیرنگ .....
	فصل اول: پرتویی از سیره اخلاقی و سیمای امیرالمومنین امام
۱۱	علی (علیه السلام) .....
۱۹	۱- معرفی اجمالی .....
۱۹	۲- توصیفی از ایام کودکی .....
۲۰	۳- لبیک به دعوت پیامبر .....
۲۱	۴- لیلۃ المبیت .....
۲۱	۵- همراهی در بت‌شکنی .....
۲۲	۶- ازدواج با صدیقه شهیده .....
۲۲	۷- شجاعت و دلآوری .....
۲۳	۹- تقابل ایمان و کفر .....
۲۴	۱۰- جریان غزوه خیبر .....
۲۴	۱۱- فتح مکه .....
۲۵	۱۲- حدیث منزلت .....
۲۵	۱۳- قضیه غدیر خم .....
۲۶	۱۴- رحلت پیامبر .....

- ۱۵- توطئه بنی ساعده ۲۶
- ۱۶- برخورد امام با منحرفین ۲۷
- ۱۷- شهادت امام علی ۲۷
- ۱۸- نکته‌های برجسته از سیره امام علی ۲۸
- ۱۸،۱ - خلافت عثمان ۲۸
- ۱۸،۲ - کیفیت حکومت امام علی ۲۹
- ۱۸،۲،۱ - کیفیت حقوقی حکومت ۲۹
- ۱۸،۲،۲ - کیفیت مالی حکومت ۲۹
- ۱۸،۲،۳ - کیفیت اداری حکومت ۳۰
- ۱۹- نبردهای میدانی امام ۳۱
- در مورد سیره اخلاقی امام علی(ع) توضیح دهید؟ ۳۴
- ویژگی‌های امام علی ۳۴
- علی و عدالت ۳۴
- زهد امام علی ۳۵
- شجاعت و فداکاری ۳۶
- صبر و بردباری ۳۶
- انفاق به فقرا و یتیمان ۳۶
- آزاد کردن بردگان ۳۷
- فصل دوم: شیوه برخورد امام علی(ع) با یاران ۳۹**
- مدح یاران شایسته ۴۲
- اینها در خور ستایشند! ۴۵
- وصف یاران گذشته ۴۶
- آنها برادران من بودند! ۴۷
- فصل سوم: دولت اخلاقی از منظر امام علی(ع) ۵۲**
- دولت اخلاقی مسلمانان ۵۳

مقدمه

شواهد تاریخی فراوانی برای رعایت اخلاق در سیره سیاست امیرمومنان(ع) وجود دارد؛ لکن طرح همه آنها مجال واسع تری را می‌طلبد، لذا در اینجا تنها تعداد اندکی از آنها مطرح می‌شود.

لکن قبل از ورود به بحث تذکر این نکته ضروری به نظر می‌رسد، که برخی از رفتارهای سیاسی از جنبه‌های مختلف قابل بررسی هستند، یعنی گاه یکی رفتار سیاسی صرفاً جنبه اخلاقی ندارد بلکه جنبه فقهی نیز دارد، یعنی از یک سو حکم اخلاقی دارد و در اخلاق سیاست مطرح می‌شود و از سوی دیگر حکم فقهی داشته و در حوزه فقه سیاسی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

لذا شواهد ذیل نیز هم از لحاظ اخلاقی یک رفتار اخلاقی محسوب می‌شوند و هم برخی از آنها از لحاظ فقهی حکم خاصی داشته و در فقه سیاسی بحث می‌شوند.

پرهیز از نیرنگ

برخی معتقدند در میدان سیاست و در رقابت‌های سیاسی برای شکست دادن رقیب، تهمت زدن، بهتان زدن و دروغ بستن به او جایز است، لذا معاویه به راحتی امام علی(ع) و یارانش را به قتل عثمان متهم می‌کرد.